

PSIHOLOGIA VARSTELOR – DINAMICA VIETII

DINAMICA VIETII

A exista (inseamna) - a creste, a te schimba – a accepta durerea schimbarii.

Dezvoltarea psihică

Dezvoltarea cognitivă – J. Piaget

1. Etapa inteligenței senzorio-motorie 0 – 2 ani
 - 5 simțuri fundamentale
 - reflexe existente: de apucare, suptul, clipitul, surâsul)
 - are nevoie de siguranță și de încredere
 - nevoia de stimul constant pentru a câștiga permanența obiectelor
2. Etapa preoperatorie 2 – 7/8 ani
 - Apar cuvintele, desenele, jocurile
 - Gândește orietându-se după ceea ce vede; simte ce este concret
 - Cunoaștere intuitivă

- Interiorizează acțiunile
 - Îi robul propriei păreri
 - Raportează lumea la el – aceasta e important pentru formarea încrederi în sine;
3. Etapa operațiilor concrete 7/8 – 11/12 ani
- A interiorizat tot ceea ce a văzut și simțit până la această vârstă
 - Oricărei acțiuni îi corespunde una inversă
4. Etapa operațiilor formale 11/12 – 18 ani
- Se poate gândi și la lucruri pe care nu le vede („este posibil, nu este posibil“?).

Dezvoltarea morală

1. Premoral sau preconvențional 4 – 10 ani
- a. stadiul moralității ascultării
- „dacă faci ce-ți spune cineva e bine“
 - criteriul recompensei și pedepsei
- b. Stadiul moralității hedonismului instrumental activ
- vor fi împlinite activitățile care produc plăcere

2. Convențional 10 – 13 ani

a. stadiul moralității bunelor relații

- se raportează la mediul înconjurător așa cum i se cere; va face unele lucruri pentru a fi considerat bun;
- unele lucruri le va face din dorința de apartenență la grup;

b. Stadiul moralității legii și ordinii

- Începe să înțeleagă că regula nu i se aplică numai lui

3. Autonom < 13 ani

a. Stadiul moralității contractuale

- Încep să se formeze propriile judecăți, norme și valori
- Se negociază între el și ceilalți normele și valorile
- Regulile sunt acceptate dacă sunt înțelese

b. Stadiul moralității principiilor individuale de conduită

- Adolescentul își formează singur principiile și regulile pe care le vrea.

ERIK ERIKSON

Preia unele lucruri de la Freud.

- Spune ca primii sase ani sunt determinanti pentru intreaga viata;
- Un rol important in formarea personalitatii il are mediul social.
- El vede formarea personalitatii in opt etape și spune „există 8 stadii, 8 crize”

majore, o achiziție fundamentală de tip psihosocial în fiecare etapă”.

Etapa	Criza sau principalele achiziții	Virtutea	Patologia	Factorul social determinant	Observații
Perioada infantile n - 1 an/ 18 luni	<u>Incredere/neincredere</u>	<u>Speranta</u>	<u>Retragerea</u> (in sine)	Mama sau substitutul matern	- Relția de tipul „a lua” – „ a da în schimb”.
Perioda copilăriei 1-3 ani	<u>Autonomie/rusine, indoiala, dependentă</u>	<u>Vointa</u>	<u>Compulsia</u> (agitati, care reactioneaza - nu raspund)	Părinții	- „a păstra” și „a lăsa să plece”, a elibera; - conflictul dintr dorința de a fi prtejat și nevia de a fi liber;
Perioada de joaca 3-6/7 ani	<u>Initiativa/vinovatie</u>	<u>Scop, Finalitate în acțiuni</u>	<u>Inhibitie</u>	Părinții Mediul familial	- relția cu familia este foarte imprtantă; - Explorarea posibilităților sinelui sau restrângerea lor;
Perioada școlara 6/7 -12 ani	<u>Productivitate/inferioritate</u>	<u>Competența</u>	<u>Inertia</u>	Școala Anturajul	- daca reuseste, atunci nu apare complexul de inferioritate. - De cate ori vrea să facă ceva se asteapta la un eșec dacă nu a fost asimilată criza anterioară și el fosrmează compleze de inferioritate. - Relațiile ce determină soluționarea crizei sunt cele legate de mediul școlar;

					<p>- succesul aduce cu sine un sentiment de încredere în forțele proprii, iar eșecul construiește imagine de sine negativă, un sentiment de inadegvare și de incapacitate, care determină comportamentul ulterior de învățare;</p> <p>- I se cer note bune (rezultate școlare), dar pentru aceasta trebuie incurajat foarte mult la această vârstă.</p>
<p>Adolescența 12 - 18/20 ani</p>	<p><u>Identitate/lipsa de identitate</u> <u>Confuzie la nivelul asumării rolurilor</u> (Găsirea identității. Un creștin își găsește mai ușor identitatea).</p>	<p>- <u>Fidelitate</u> - <u>Unitate</u> (puterea de a rămâne fideli unor principii, loialitate).</p>	<p><u>Repudiere</u></p>	<p>Modelele</p>	<p>- relațiile determinante sunt cele dezvoltate la nivelul grupului de prieteni;</p> <p>- descrierea psihologică se constituie în baza alegerii de tipul „a fi sau a nu fi tu însuți” pentru găsirea identității de sine.</p>
<p>Maturitate timpurie sau tinerețea 18–30/35 ani</p>	<p><u>Intimitate/izolare</u> (daca identitatea nu este aflata atunci persoana se retrage, se izoleaza).</p>	<p>- <u>Dragostea</u> - <u>Mutualitate afectivă</u></p>	<p><u>Egoismul</u></p>	<p>Relația de cuplu Prietenii</p>	<p>- relațiile determinante sunt legate de experiențe privind competiția, coperarea, prietenia, sexualitatea;</p> <p>- axa psihologică este aceea a descoperirii și pierderii sinelui în celălalt și totuși cu capacitatea de a fi tu însuți chiar în relația cu „celălalt” (aceasta presupune să nu existe o relație fuzională);</p>
<p>Maturitate tarzie sau viața adultă</p>	<p><u>Creativitate/stagnare</u> (este perioada cand trebuie sa produci ceva)</p>	<p>- <u>Purtarea de grija</u> - <u>responsabi-</u></p>	<p><u>Respingere a</u></p>	<p>Grupul de serviciu Familia</p>	<p>- relațiile determinante sunt cele cu partenerul și cele de muncă;</p> <p>- axa psihologică este oferită de sintagma „a avea grijă de”/ „a se ocupa de”;</p>

35 - 50/60 ani		<u>litatea</u>		construită	
Batrânețe < 60	<u>Integritate/disperare</u>	<u>Înțelepciunea</u>	<u>Senilitatea</u>	Grupul din preajmă (grupul de pensionari)	- "Este un sentiment neplăcut sa te simti inutil, dar este teribil sa te simti nedorit". - axa psihologică este descrisă de capacitatea de a face față ideii de a nu mai fi, de a muri.

Etapa a 6- a: Intimitate / Izolare (18/20 – 30/35/40)

„Stiu cine sunt dar mai chem acolo pe cineva cu mine!”

Maturitatea se manifesta prin cateva caracteristici>\:

- (1) Rezolvarea crizelor anterioare – din copilărie și adolescența
- (2) A deveni capabil și interesat în același timp în stabilirea unei relații apropiate cu alta persoană;
- (3) Capacitatea și dorința de a produce ceva;

Etapa a 7-a: (Pro) Creatie / Stagnare (40 – 65 de ani)

Parinti au nevoie mai intai sa-si fi realizat propriile identitati, pentru a fi cu adevarat creatori.

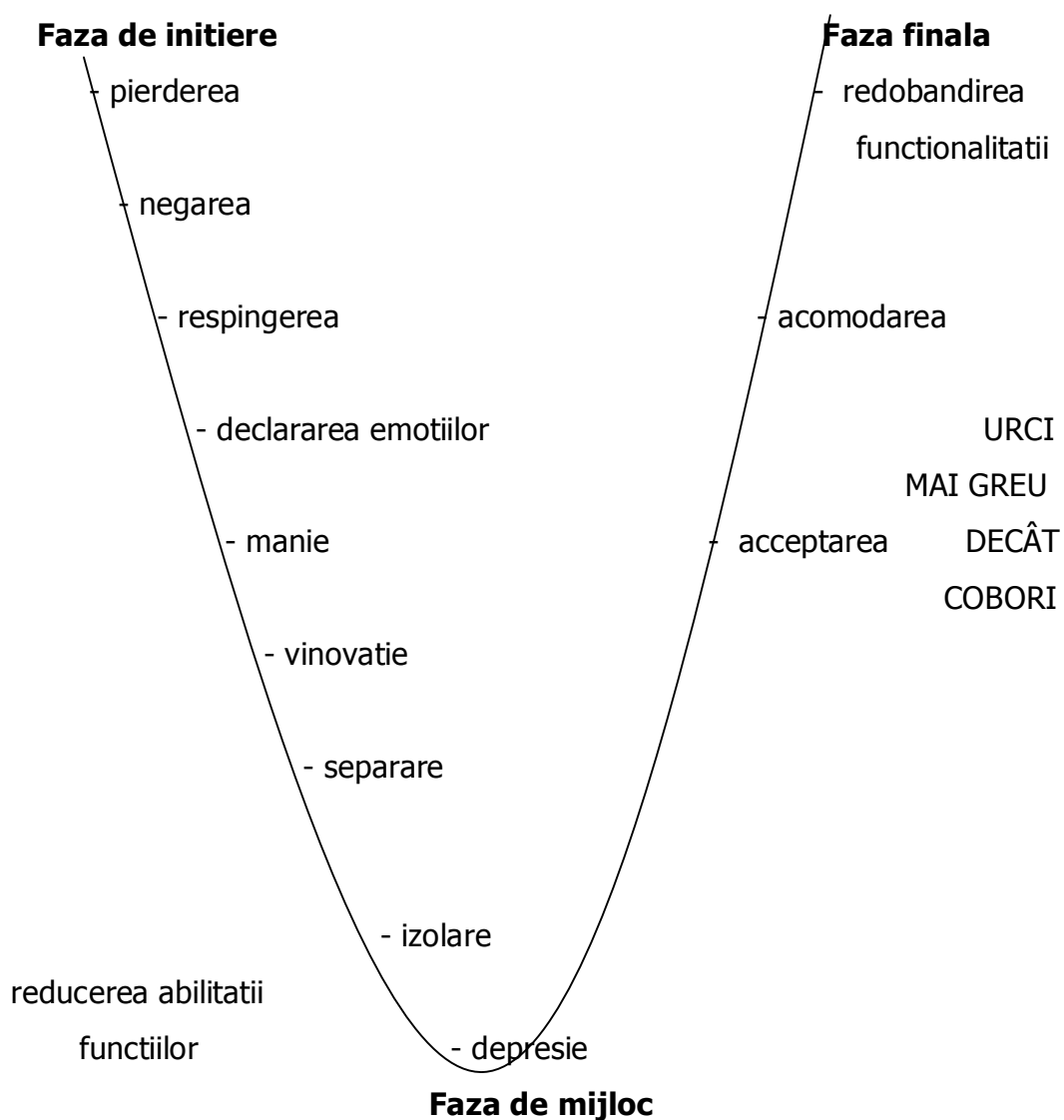
Etapa a 8 –a: Integritate / Disperare și izolare (peste 65)

Acceptarea propriului loc în ciclul vieții.

FAZELE CRIZEI

1. Soc. Tine de la cateva minute – ore.
2. Furtuna. Ore – zile.
3. Acceptare. Zile – saptamani.
4. Acomodare. Saptamani – luni.

Criza se manifesta in primul rand la nivelul emotiilor, deci lucrati la simtaminte nu la nivel cognitiv. Cei mai multi inteleg, dar asta NU schimba ceea ce ei simt.



In faza de negare - persoanele folosesc cuvinte ca "nu inteleg de ce", "cum s-a putut intampla", "nici acum nu-mi vine sa cred", „defapt eu nici acum nu cred ca nu mai este” ... etc

Izolarea – sunt in fundul gropii. Nu mai mananci cat trebui, nu mai dormi cat trebuie, nu te mai rogi cat trebui, te certi cu Dumnezeu si toate astea te aduc la faza urmatoare - depresie.

Depresia – trebuie depasita aceasta faza.

Acceptarea – realizezi la nivel cognitiv pierderea, dar nu poti sa transpui la nivelul emotiilor, sentimentelor, si sa accepti.

Sunt doua raspunsuri la criza – fuga și lupta.

Se actioneaza la doua nivele: la cutia toracica si muschii de la picioare, de aceea persoana e gata pentru orice, ori fuga ori lupta, si la propriu si la figurat. Datorita faptului ca cea mai mare energie merge in cutia toracica si la muschii picioarelor creierul nu mai e oxigenat cum trebuie si parca nu mai gandesti cum trebuie, astfel sentimentele sunt amplificate si te cuprinde un DOR NEBUN, simti ca nu mai rezisti, ca te desfaci in bucati, ca nu o sa poti sa depasesti, e normal sa fie asa. Atunci, ca si consilier, trebuie doar sa stai acolo langa el. E foarte necesar ca persoana sa simta ca nu e singura – Psalmul 23 – nu sunt singur, Tu esti cu mine. In aceasta stare, cand creierul nu e oxigenat, daca se prelungeste prea mult aceasta stare, se poate ajunge la bola psihica.

Criza te face, fie mai sensibil, mai bun - better, fie mai cinic, mai rau, mai amar – bitter, o singura litera diferă "I" = eu